

TIEDOTE

Julkaistavissa 3.6.2002

Metsissä runsaasti mustikan kukkia**Halla pienensi mustikan satonäkymiä Etelä- ja Keski-Suomessa**

Mustikka on jo kukkinut Etelä-Suomessa. Paikoin aikainen kukkija on kärsinyt kovistakin halloista. Hallasta kärsineillä alueilla lupaavalta näyttänyt sato voikin jäädä keskinkertaiseksi tai heikoksi. Alueilla, joita halla ei ole vaivannut, sadosta tulee hyvä. Lämpimän toukokuun lopun ansiosta mustikan kukat ovat nyt aukeamassa Kainuussa. Kevään kuivuus voi vielä pienentää mustikkasatoja.

Mustikan kukinta alkoi Etelä-Suomessa 11.5. Ensimmäisen viikon aikana kukinta eteni länsirannikolla Kokkolan ja idässä Kiteen korkeudelle asti. Seuraavalla viikolla mustikka kukki Suomenselän alueella ja Järvi-Suomessa. Kukinta lähes pysähtyi länsirannikolla ja idässä viikoksi ilman muututtua kylmemmäksi. Nyt mustikka kukkii jo Kainuussa, ja todennäköisesti vielä tällä viikolla myös Peräpohjolassa ja Metsä-Lapissa, selviää Metsäntutkimuslaitoksen valtakunnallisen luonnonmarjojen ja kauppasienten satotutkimuksen maastomittauksista.

Halla ja kuivuus pienentävät mustikkasatoa

Halla on vaivannut mustikan kukintoja alavilla kasvupaikoilla ja kuivissa kangasmetsissä. Esimerkiksi 19.-20.5. välisenä yönä paikoin ankarakin halla vaurioitti kasvustoja Satakunnassa, Savossa, Etelä-Pohjanmaalla ja Itä-Suomessa. (kartta liitteenä) Toukokuun loppuun mennessä tarkistetuista 53 tutkimusmetsästä joka kolmannessa on mustikan kukissa selviä hallavaurioita. Noin 30-40 prosentissa Etelä- ja Keski-Suomessa mustikkametsistä halla vähentää satoa erittäin runsaasta tai runsaasta keskinkertaiseksi tai melko heikoksi. Alueilla, joita halla ei ole vaivannut, sadosta tulee hyvä. Näin on esimerkiksi Kainuussa ja Lapin läänissä, joissa mustikka ei ehtinyt kukkaan ennen halloja.

Huhtikuu ja toukokuu ovat olleet erittäin vähäsateisia, joten myös kuivuus voi alentaa mustikkasatoja entisestään, ellei kesäkuun alkupuolella tule kunnollisia kesäsateita. Parhaat mustikkasadot saadaankin alueilla, joita hallat ja kuivuus eivät vaivaa. Tällaisia ovat esimerkiksi vaarojen yläosat ja rinteet. Myös järvien ja lampien rantametsät ja järvien saaret ovat hallattomia alueita.

Mustikan pölytys näyttää onnistuneen melko hyvin. Lämpöisinä päivinä mustikkakasvustoissa on ollut kimalaisia, kukkakärpäsiä ja muita kaksisiipisiä sekä perhosia pölyttämässä kukkia. Muutamissa kasvustoissa on havaittu kukissa reikiä, jotka ovat ampiaisten tai muurahaisien tihutöitä. Pölytys epäonnistuu, kun muurahaiset purevat kukkiin tai luottiin reikiä.

Myös sienten rihmastot odottavat kesäsateita

Kevään kuivuudesta johtuen korvasieniä on noussut vähän kuivilla mäntykankailla. Kohtalaisia määriä korvasieniä on poimittu kosteammilta mustikkatyypin hakkuualueilla ja polkujen reunamilla. Kangasmetsien kuivassa humuskerroksessa elävät ja kasvavat myös tärkeimpien ruokasienten kuten tattien, kantarellien, haperoitten ja rouskujen rihmastot. Rihmastot tarvitsevatkin nyt kesäsateita, jotta itiöemien muodostuminen pääsisi alkuun.

METLA

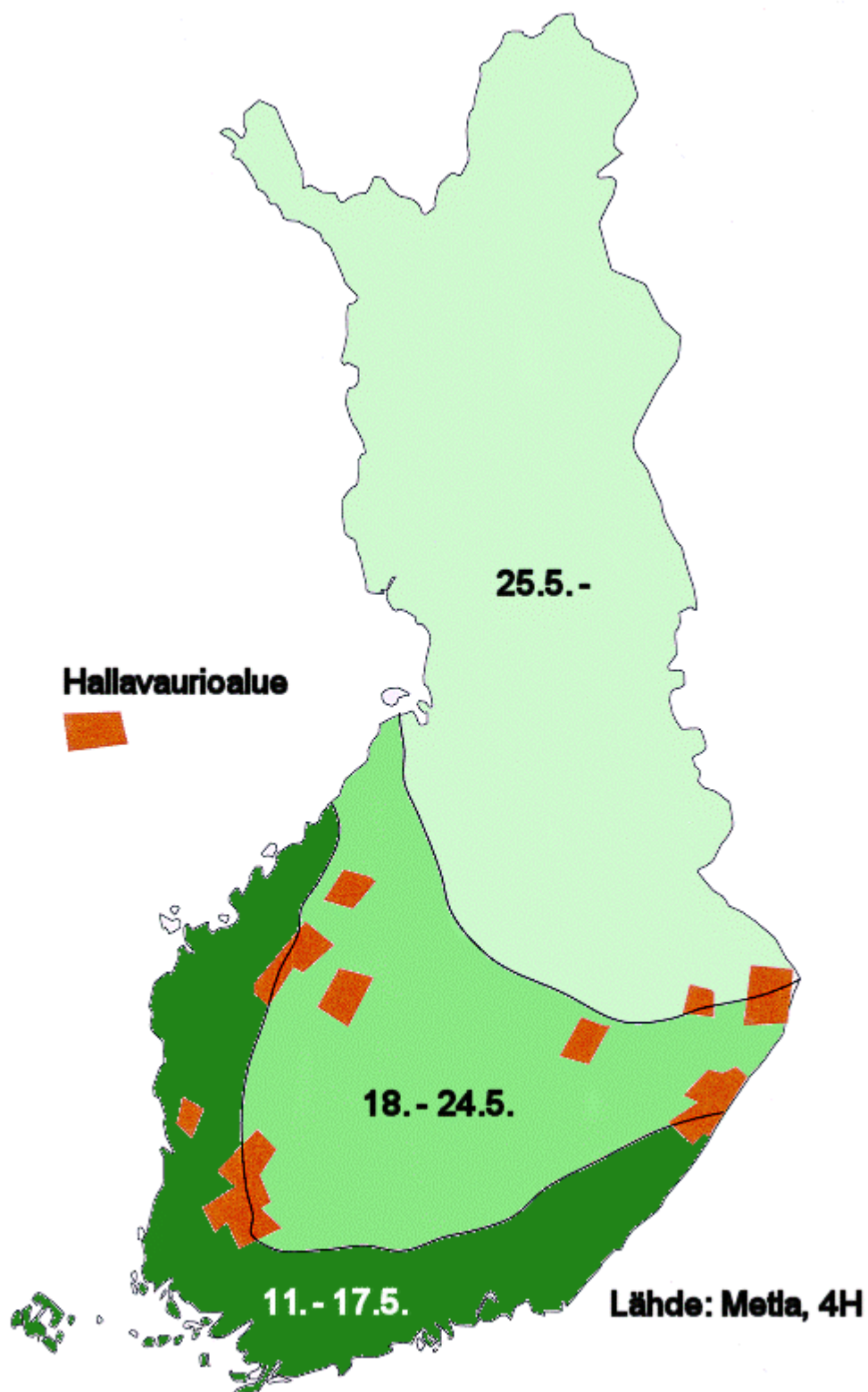
M E T S Ä N T U T K I M U S L A I T O S

Lisätietoja: tutkija Kauko Salo, p.040 7216070, sähköposti: kauko.salo@metla.fi

Marja- ja sienitiedotteet sekä teemakartat ovat luettavissa Internetissä osoitteessa:
www.metla.fi/metinfo/monikaytto/marjasieni/

METLA

M E T S Ä N T U T K I M U S L A I T O S

Kuva 1. Mustikan kukinnan kehittyminen v. 2002